

O LIL RKISAKO 1502/29 DIC/2011

**KAI MISKIL O LIL KRISAKO PE O ZAKONO ANDO
MISTIMOS SAVOQUENGO ANDE KOLOMBIA**

**TAI DEL ANGLE O KURKO ANDO MISTIMOS, KERELPE E BUCHI PE SA O
THEM**

LE MISTIMASKO SAVOQUENGO AY AVER PRAMI

O KONGRESO ANDE KOLOMBIA

E KRIS PHENEL

O´ ARTICULO 1: O lil krisako Sastimasko savoguengo tai o Pravarimos Te phenen sa tai savouge te den vareso te sai den angle, o shanglimos, e buchi mai te sai las o zakono ando mistimos savouge ande e Kolombia tai, mai but, ando shanglimos tai te sikaven sa sarsi te keren le prami, tai so avela baro, tai sa le bucha kai den zor po mistimos savoguengo. Le gadzhe kai keren le krisa, le organizacionuria kai sa kerenpesque buchi tai le manusa kai keren buchi, sa le organizacionuria kai shan pe sa le manusa tai den angle, pale kon keren buchi po sistema po mistimos tai sa le kumpaño ande o shanglimos kai keren Le prami le buchange ande kado them po zakono le mistimasko.

O´ ARTICULO 2: Sar te keren le bucha: O Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos le Themsko, si te kerel buchi savouge ai si te shal po drom ando zakono le sastimasko le narodosko ande Kolombia tai te sai den sar te das angle ay te dikas mistho sarsi pe le derechuria tai so trubul so te keras le manusa po sistema le pravarimos le narodosko/le themsko.

Pe so shalpe, o Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos le narodosko shal te kerel buchi savouge le institucionentsa tai kaver sectoruria kai kamen te den e mai lashi buchi pe o shanglimos tai o pravarimos pe sa le manusa kai besen ande kado them tai le kaver foruria te sai keren pe so phenel ande kado lil krisako. E buchi mai lashi kai kerel o Ministerio shalpe pe kon kerel le bucha pe sa le gadzhe tai le roma kai besen ande kado them, te sai meken kai le manusa kamen te keren pe o pravarimos pe sa tai e buchi mistho kai kerelpeske pe leste tai te avel shindo tai o barimos pe o kaver, te keren buchi zurali pe o zakono te sai respetin pe le lila krisake, te sai savouge keren buchi pe sa o than, te sai train savouge tai ande pacha

Numa pe kado, o Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos o le narodosko shal pala so phenel o articulo 246 ando lil krisako 100 ando 1993 kai shal te sicharen pe le prami sa le manusengue ando sistema le mistimasko savoguengo kai keren pe so si peski buchi kai si te kerel ande o kovlimos tai savoge te sai shanen ande o zakono pe o mistimos savoguenge, pe o lil kai ton kai bushol Plan ando Zakono pe o mistimos savoguenge ande e Kolombia, kai si te kerel sa e buchi sar componente katar o Sectoro po plano le themesko ando barimos.

O´ ARTICULO 3°. O kurko pe o Mistimos Savoguengo. Te Keren o “Kurko ando Mistimos Savoguenge” kana guetolpe o kurko ando shon le abrilsko pe suako bors, ande e pachiv pe o 27 ando abril anda 1995, o dyes kana dine angle o suato pe 102 pe Organización Internacional del Trabajo (OIT) (o lil krisako mai tsigno) kai pale e Declaraciónasa anda e Filadelfia, si yek andal mai bare semnuria ande lumia, kai kerel zor pe buchi le arakaimaski savoguengo.

O´ ARTICULO 4°: E buchi kai keren ando them pe o Zakono po arakaimos savoguengo. Ando o drom katar o “kurko po arakaimos pe sa”, o Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos le Narodosko tai le kolaber institucionuria tai kon kerel buchi pe sa le riga kai kamen pe o shanglimos tai o arakaimos pe sa le manusa, tai e buchi pe orta ande le foruria vazden o glaso te sai shanpe te keren e buchi ando Them pe o zakono pe o arakaimos pe sa, te na keren nasul pe le prami kai keren sicharen pedagoqui ande le institucioni kai len pe sa e bramia sar te shan kai phenen e krisa pe o shanglimos.

Te sai keren e Buchi ando Them si te ingeren le prami kai shan te keren pe e viastia, pedagoyiqui, te sai kamen, te sai phenen pe le manusa kai kamen le bucha kai shan orta pe so kamen pe sa o zakono ay o barimos pe o arakaimos.

Si te kerdyol pe ke pe kodo kurko le institucionuria le shanglimaske, kai keren buchi, le entidades kai keren ay kai si le bucha te sai shanen te sai keren le bucha, te sai shanas ay te prinsharas sa o zakono ay o barimos po arakaimos pe sa.

O´ ARTICULO 5°: Si te las o Programi kai te dikas pe o foro pe yek ciudadanía ai te avel zakono ando arakaimimos: O arakaimos pe sa/savoguengue. Te sai keras e Buchi pe o Them po o zakono te sai arakas pe sa, o Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos le Narodosko ay le kolaber institucionuria tai kon kerel buchi pe sa le riga ando shanglimos tai o arakaimos pe sa, kai si ande sa o them tai le foruria si te keren te shal opre o Programi pe sa le foruria pe yek ciudadanía le zakonosa ando arakaimos pe sa: o Arakaimos pe sa kai inguerel angle o Centro Interamericano de Estudios de Seguridad Social (CIESS), tai ashutil e Conferencia Interamericana de Seguridad Social (CISS), katar e Asociación Internacional de

Seguridad Social (AISS) tai e Organización Iberoamericana de Seguridad Social (OISS), sar phenel o Malaimos/e Deklarasiona anda e Guatemala kai kerde sa kodola organismuria sa la lumiake.

E ARTICULO 6°: Te sai ton o Mistimos pe sa ande le programi pe o shanglimos.

O Ministerio pe o Shanglimos ando Them kai lelpe pe so motol pe ando artículo 76 katar o lil krisako 115 anda o bors 1994, si te kerel buchi te sai espidel ande le proyecturia te sai shanen ay te keren pe o shanglimos katar le institucionuria shaglimati ando them kai si, te sai lel e sama pe o arakaimos pe sa, te sai den angle mistimasa kon studin pe orta te sai keren ay te lenpeske so shalpe pe o zakono te pravarenpe sa sar si orta o zakono kai si, pe le poltiki bare akana, tai kodola kai kamen savoge te shan angle.

E ARTICULO 7°. Pe sa so si te kerel pe o kurko anda o arakaimos pe sa, o Ministerio le Sastimasko tai o Pravarimos le Narodosko si te sikavel le lila angla le Comisionura ieftaturia katar e “Cámara de Representantes” tai o Senado le themesko te sikavel so mai kerde pe le dui bucha kai ashukeren te keren pe sa so si, so si mai lasho tai te diken pe o mistimos, pale sar shanpe le bucha ande le politiki ande le prami le buchange tai kana chi mai keren buchi le manusa pure, tai le prami po mistimos sa le manusengo.

Pale kadia sar si, ande e pachiv pe o kurko pe o arakaimos pe sa e Superintendencia Financiera tai e Superintendencia de Salud, si e sikaven le lila angla le Comisiones Séptimas de la Cámara y Senado/le Comisionuria ieftaturia tai e Cámara katar o Senado pe so kerde, so kerde mai tai le prami kai si pe le procesuria tai le pugui kai kerdion pe le manusa ando o Sistema General de Seguridad Social/Sistemo Savoguengo katar o Ferimos le Narodosko kai si te diken ai te keren so shalpe pe so keren kai si lengi buchi.

E ARTICULO 8°. Kaver prami te sai den zor pe o zakono katar o arakaimos pe sa. O ministerio la Kulturako shal te kerel buchi te sai akarel te shan le grupuria etniake kai si ando them pe o them kolombiako pe o programo te shan te keren o zakono te sai arakenpe sa, sar si sa le zakonura tai sar sa train.

Le bucharne pe le subsistemuria katar o arakaimos pe sa si lende pe peski buchi te sai den angle pe o guindo tai ingeren te keren le prami pe o zakono te sai lel zor tai te lenle pe o arakaimos pe sa, te sai dikenla pe o shanglimos kai si sar manusa kai si, te keren pe angle pe sa o lashimos tai ek lashí emporatsia.

E ARTICULO 9°. Sar te kerenpe le bucha pe o lil: E emporatsia ando them si te kerel o lil kai si ande kado lil krisako pe ek bramia na mai lungo de sar sou son dekin shinelpo kado kai ramosarelpes ande kado lil krisako.

E ARTICULO 10°. E vramia. Kado lil krisako shal pe de katar kado dyes kai sikavelpe.

O EMPORATO PE O PACHIVALO SENADO ANDA O THEM